

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

ข้าววัชพืชที่พบในแปลงปลูกมีลักษณะที่หลากหลาย เมื่อนำมาปลูกเปรียบเทียบกับข้าวปลูกพันธุ์สุพรรณบุรี 1 พบว่า พบทั้งลักษณะที่เหมือนข้าวปลูก และแตกต่างจากข้าวปลูก

พบความแตกต่างของข้าววัชพืชและข้าวปลูกในลักษณะ ทรงกอเอน การปรากฏของสีบนส่วนต่างๆ ของต้นข้าว (กาบใบ แผ่นใบ เจริ้วใบ เกสรตัวเมีย ยอดเมล็ด หางที่ปลายเมล็ด เชื้อหุ้มเมล็ด) รวงจับกับปานกลางและกระจาย ออกดอกก่อน สูงกว่า เปอร์เซ็นต์เมล็ดร่วงสูง มีหางจำนวนเมล็ดต่อรวงมากกว่า ภายในตัวอย่างข้าววัชพืชพบค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (CV) สูงกว่าข้าวปลูก

พบลักษณะของข้าววัชพืชที่ปนภายในเมล็ดพันธุ์ของเกษตรกร 3 ลักษณะ คือเชื้อหุ้มเมล็ดสีแดงสูงสุด (0.36%) รองลงมาคือการมีหางที่แตกต่างจากเมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์ (0.05%) และเปลือกสีฟางจืดน้ำตาลแดง (0.04%) ตามลำดับ

ปลูกทดสอบรุ่นลูกพบลักษณะของข้าววัชพืชปนอยู่ เช่น บางต้นออกดอกเร็วกว่าข้าวปลูก สูงกว่า เปลือกเมล็ดสีฟางจืดน้ำตาล (0.07%) เชื้อหุ้มเมล็ดสีแดง (0.07%) และการมีหาง (3.36%)

เมื่อตรวจสอบโดยเครื่องหมายโมเลกุล Microsatellite marker พบว่าตัวอย่างข้าวพันธุ์สุพรรณบุรี 1 พบ allele ข้าวพันธุ์อื่นปน 1.1% และข้าวป่าปน 1.8% พันธุ์พิษณุโลก 2 พบ allele ข้าวพันธุ์อื่นปน และข้าวป่าปน 3.3 และ 13.3% ตามลำดับ พันธุ์ชัยนาท 80 พบ allele พันธุ์อื่นปน 35%

การปนภายในเมล็ด พบว่าในเมล็ดพันธุ์สุพรรณบุรี 1 ทั้งหมดพบปนด้วยวิธีการตรวจสอบ สันฐานเมล็ด 0.5% นำไปปลูกทดสอบรุ่นลูกพบปนสันฐานเมล็ด และ DNA 0.3 และ 1.4% ตามลำดับ พันธุ์พิษณุโลก 2 พบปนด้วยวิธีการตรวจสอบสันฐานเมล็ด 0.1% เมื่อนำไปปลูกทดสอบรุ่นลูก พบปนเฉพาะ DNA 13.3% พันธุ์ชัยนาท 80 พบปนโดยการตรวจสอบสันฐานเมล็ด 0.2% และไม่พบการปนในรุ่นลูก

การปนภายในตัวอย่าง พบการปนภายในตัวอย่างสุพรรณบุรี 1 โดยสันฐานเมล็ด 33.3% เมื่อนำไปปลูกทดสอบรุ่นลูกพบปนสันฐานเมล็ด และ DNA เท่ากัน คือ 11.1% รวมปนอย่างน้อย 1 วิธี 40.7% พันธุ์พิษณุโลก 2 พบปนด้วยสันฐานเมล็ด 33.4% เมื่อนำไปปลูกทดสอบรุ่นลูก พบเฉพาะ DNA 50% รวมปนอย่างน้อย 1 วิธี 66.7% พันธุ์ชัยนาท 80 พบปนด้วยลักษณะสันฐานเมล็ด 50% ไม่พบการปนเมื่อนำไปปลูกทดสอบในรุ่นลูก